

ἐκυτοῖς ἀξιούσιν ὑπάρχει κατατιθέμενον· ὡν θάτερον παρά θάτερον ἀνδρὶ οἷω σοι λαχόντι ἀρχῆς δοκεῖ ἀτελές· οὔτε γὰρ τὸ δίκαιον φυλαττόμενον, ὡς ἐξωθεν ἐπὶ τοῦ νόμου ἐπιταττόμενον, προαίρεσιν ἀνδρὸς ἀν ἀκραιφνῶς ἐπιδείξειεν, οὐδ' ἡ εὐεργεσία ἀφ' ἀρπαγῆς γιγνομένη, ἀξία ἐστὶν ἐν ἀρεταῖς κατατάττεσθαι· τὸ μὲν γὰρ ἐστὶν ἀπέχεσθαι, ὃν οἱ νόμοι κελεύουσιν· ἡ δὲ καρπὸς τυγχάνει γε οὔσα ἄμεσος προαίρεσις· δικαιοσύνης τοίνυν τὴν ἔδραν ἐχούσης, πηγαζέτω ἐξ αὐτῆς ἡ εὐεργεσία, ἐν' ἧς κατ' ἄμφω τῷ θεῷ καὶ σωτῆρι ἐξομοιούμενος. Βουλοίμην σε τοίνυν καὶ πᾶσι τοῖς δεομένοις προχεῖν ἀφθόνως τὸν ἔλεον, μάλιστα δὲ πάντων καὶ πάντως τῷ τὰ ἀνά χειρὰς σοι κομίσαντι γράμματα, τῷ καὶ πάντως καὶ μάλιστα πάντων καὶ δεομένῳ καὶ εὐγνωμόνι ἐσομένῳ· σὲ δ' ἴσθι καὶ ὅ,τι ἀν ἀγαθὸν ποιήσης αὐτὸν, τούτου χάριν εἰς ἐμὲ ἴση κατατεθειμένος. Ἐβῆρωσο.

Πρὸς ταῦτα.

Οὐκ οἶδ' ἐφ' ὁποτέρῳ μᾶλλον χάριν σοι εἶσομαι, ἐφ' ᾧ ὑποθέσεις εὖ ποιεῖν μοι παρέχεις, ἢ διότι καὶ ὅπως καὶ ἀφ' οἷων ὀρμώμενον τοῦτο· δεῖ με πράτειν, δεδίδαχας· ἀμφοτέρων γὰρ καρπὸς ὁ αὐτὸς, πρῶτον θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπῳ προσοικειοῦσθαι· εἶτα δὲ ἰδίᾳ τε καὶ κοινῇ τὴν καὶ ἀν εἶποιμι, ὅσον λυσιτελεῖ τοῦθ'· οὕτω σὺν λόγῳ γιγνόμενον· τὸ μὲν, ὅτι τὸ μηδένα μὲν ἐπ' ἀδικίᾳ φοβεῖσθαι, μήτ' αἰσχύνεσθαι, πολλοὺς δ' ἐξ ὧν εὖ ποτέ τις πεποιήκαμεν, ὕρᾳ πρὸς ἑαυτοὺς εὐγνωμόνως διακειμένους τε καὶ ἡδέως προσελέποντας, θείαν τινὰ ἠδουμένην ἐκ τούτου προσγίγνεσθαι τῇ ψυχῇ παρεσκευάσεν· ἐν δ' αὖ τῇ μετ' ἀλλήλων διατριβῇ, ἔργα φιλόφροντα διὰ πράξεων τοιούτων ἡμῶν πρὸς ἀλλήλους οὐκ ἴσθ' ὅπως ἐρεῖ τις μὴ οὐχὶ ἐν τούτῳ ὑφίστασθαι ἄκα-

σαν τὴν ἐν ἀνθρώποις εὐδαιμονίαν· ἀλλὰ πῆ ποτ' ἂν εὐρη-
 τις ἐν καιροῖς καὶ ἤθεσιν ἐξηλλαγμένοις δίκαιον καὶ φιλάν-
 θρωπον, ἐν οἷς οὐδ' ἂν βούληται τις, δύναιτ' ἂν ἐν τῷ κα-
 θε, πῶς αἰεὶ διαμένειν, ὑπό τε τῆς ἀνάγκης καὶ τῶν συνόν-
 των παρασυρόμενος; δεῖ γὰρ δήπου τὸν δικαίως καὶ ἀνεπι-
 κλήτως προαιρούμενον ζῆν, οὐχ ὅπως πολιτικῶν ἀξιωματῶν
 ἀπέχεσθαι, ἀλλ' οὐδ' ἐν πόλει τοιαύτη συνδαιτυῖσθαι, εἰ
 βούλοιο γενέσθαι πάμπαν ἀνέπαφος τοῦ μιάσματος· καθά-
 περ γὰρ ἢ ἐκ λοιμικῆς νόσου διασφορὰ, διαγεομένη ἐν τῷ
 αἵρει, διαδόσιμος γίγνεται· οὕτως ἢ τῶν ἡθῶν λύμη, ὡσπερ
 συνουσιωθεῖσα ἐκ πολλοῦ τοῦ ἔθους ταῖς τῶν πλειόνων ψυ-
 χαῖς, λελυθότως πως καὶ τοὺς καθαρούς ἐπινέμεται· Ἡ οὖν
 τρόπον, ὅπως καταμόνας δυνήσομαι ζῆν, δεῖξον, ἐν' ἄξιός
 οὕτω καὶ τῶν κατ' ἐμοῦ ἐγκωμίων σου γένωμαι· ἢ τῆς λύ-
 μης μηχανῶ θερακείαν κοινῆ, ἵνα καὶ τοὺς παρὰ σοῦ συνισ-
 ταμένους, καθ' οὓς κανόνας μοι γέγραπας προσιέμενος, τὰ
 δυνάτ' εὖ ποιοίην. Ἐρῶσο.

Μακάριος εἶ, ὦ Διόφανες, ὅτι τῶν πολιτικῶν θορόβων ἐν
 καιρῷ ἀποστάς, περιπολεῖς ἐλευθέρως, τὰς ἀπὸ τοῦ ἔαρος
 ἤδη χερίτας ἀναπνέων, λειμῶν' ἐκ λειμῶνος ἀμείβων, καὶ
 τῶν σαυτοῦ ἀγρῶν ἀξίαν ποιοῦμενος ἐπιμελείαν· ἐμοὶ γὰρ
 καίτοι πολλάκις ὀρμηθέντι τῶν αὐτῶν μετὰ σοῦ ἀπολαύειν,
 καὶ τὰ ἐμαυτοῦ ἐμοίως ἐπισκέψασθαι κτήματα, πόλλα ἦν
 τὰ κωλύματα· τό, τε γὰρ πολιτικὸν ἐπάγγελμα οὐδὲ παρα-
 κύπτειν ἐπιτρέπει τῆς πόλεως· καὶ οἱ παῖδες ἐν μέρει, πολ-
 λοῖς περιπεπτωκότες νοσήμασιν, ἀπαραίτητόν μοι τὴν μετ'
 αὐτῶν διατριβὴν πεποιήκασιν· δέδρα γὰρ, μὴ ἢ πυρετός,
 κακοῦθης ὢν, εἰς καχεξίην τινὰ αὐτοῖς περιστῆ, γενόμενος
 διαρκής· διὸ γενεῶ μοι σὺ γείτων ἀγαθός, ὦ Διόφανες, μὴ

ρὰν ἐποπτεῖαν ἐκ τοῦ ἑγγυτάτου καὶ εἰς τὸν ἑμὸν ἀγρὸν ποιη-
σάμενος· τοῦτο δὴ ποιήσας, καὶ ὅπως ἔχει ἐφέτος τὰ λήγια
ἐπιστελλας μοι, τὰ μέγιστα ἐσὴ με εὐπεποιηκώς. Ἐρρώσω.

Πρὸς ταῦτα.

Τὸ ἀπὸν, κακὸν μὲν ὄν, κἄν μέγχι τῆ, τοῦ παρόντος δοκεῖ
αἰετρίωτερον· ἀγαθὸν δέ, τοῦναντίον, καὶ μικρὸν ὄν,
κρεῖττον εἶναι τοῖς τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων μὴ ὀρθῶς
ἐξετάζουσι· μακαρίζεις γάρ με, ὅτι τὸ ἄστυ καταλιπὼν, ἐν
τοῖς ἀγροῖς διατρίβω, καὶ περ εἰδώς, οἷα ἀνάγκη τοῦτο ποιῶ·
τίς γὰρ τῶν πολιτευομένων γεωργικῶν ἔργων ἄπτεσθαι ἐκὼν
ἀναδέχεται; ὥσπερ οὐδὲ γεωργῶν ἴσως ἔσται, ὅς ἂν ἐν τοῖς
πολιτικοῖς ταχθῆναι δυνάμενος, ἀποσχέσθαι θελήσειεν· οὐδ'
αὐτὸ ἀπὸ τῆς ὥρας, ὥσπερ ἐφθης εἰπὼν, καλὸν ἀταλαίπω-
ρον ἔχω, ὡς ἐν σταθερᾷ μεσημβρίᾳ μετὰ πολλοῦ τοῦ καμά-
του διατρέχων τὰ ἔργα, βῆκτρον μὲν τῆ δεξιᾷ, ἀλεξι-
θρογον δὲ φέρων ἐν τῇ λιχιᾷ, πρὸς τε θάλασσαν καὶ ὄμβρον
παρὰ πλάξ καὶ πολλάκις τοῦ κειροῦ μεταβάλλοντος· ὁ οὐδ' ἂν
μῖαν ἡμέραν αὐτὸς ἀσυνακτεῖ ὑπὸ νιγέρας ἂν, ἐν σκιά καὶ μα-
λακῶς ἐξ ἀργῆς ἀνατεθραμμένος· οὐκ οὐκ δεῖ τὰ ἡδέα λογιζό-
μενον μόνον, ἀλογίστως τὰ πῖπωνα παρατρέχειν· ἀλλ' εἴ τις
μὴ ἐθέλοι ἐξαπχεῖν ἑαυτὸν, τάνιστρά μᾶλλον ἐχέτω πρὸ
ὀφθαλμῶν, ἢ εἴποτε περισχίη εἰς τὸ ἀπευκαταῖον τῆς τύχης,
αὐτὸ τε τοῦτο αὐτῷ μετριώτερον δόξῃ, καὶ τὰ ἡδέα ἡδίω·
οὕτω γὰρ καὶ τῶν ἐμπόρων ἡδίων τῷ κέρδει ἂν ἔχοιεν, κἄν
μικρὸν τοῦτο τῆ, οἷα τὴν ἀπρασίαν προδεδώτες, ἢ οἱ μέγιστα
μὲν ἐλπίζοντες, μικρῶν δὲ τυγχάνοντες· καὶ ταῦτα μὲν πρὸς
ἃ μακαρίζεις με. Περὶ δὲ τοῦ ἀγροῦ ἐρῶ τάληθῆ μετὰ πᾶρ-
βουσίας, καὶ οὐδὲν ἐκὼν ἀποκρίψομαι· ἤκουσας γάρ πῃ καὶ
φρόνως τὸ λεγόμενον, ὡς οὐδὲν ἂν κικαίνοι ἔπικον, ὡς βραχί-

ἄλλ' ὀφθαλμός· τριγάρων· καὶ τὸ σὺν κτήμα, ἄριστόν ἐν τῇ
 φύσει, ἀγαθὸν καὶ εὐγνώμονος· δεσπότου οὐκ ἔτυχεν· εἰ γὰρ
 καὶ ἐπιμελείς ἤξιώτο τιλκίονος, ἦν ἂν εὐκρίτως καὶ αὐτὸ
 πολλῶν τῶ λόγῳ εὐγνωμονέστερον· ἐφέτος δ' οὖν καὶ οὕτως
 ἔχον, ἀλλ' ἐπὶ τῷ τὸν ὑετὸν ἐν καιρῷ γενέσθαι, χρηστὴς σοί
 ἀπὸ τούτου τὰς ἐλπίδας παρέχεται· αἴτε γὰρ ἄμπελοι τοῖς
 βότρυσι βρίθουσι, καὶ τὰ λήια ὅσα γ' ἐστίν, ἤρεμα ταῖς αὐ-
 ραῖς κυματούμενα, τὴν τε θεῖαν τέρπει, καὶ τῆς ψυχῆς δια-
 βουκολεῖ τὸ ἠδόμενον· ὃ δὲ μόνον ἐστὶ τὸ λυποῦν, ὁ ποταμὸς
 πρὸς μέρους ἀναρσκιρτήσας, καὶ τῆς ἰλύος πολλὴν κατα-
 σκεδάσας τῆς γλῶσσης, ἀπέκρυψε, ποινὴν ἐπιθείς τῆς ἀμελείας
 τοῦ κεκτημένου, ἵνα σωφρονήσας μυχέτι τῷ χρόνῳ ἀχρεῖον
 παντάπασιν ἀπεργάσῃται· εἰ γοῦν ἀξιωτέρον τε καὶ εὐγνωμο-
 νέστερον ἰδέλεις ἔχειν αὐτὰ, συχνότερον ἐπισκέπτου· γένοιτο
 δ' ἂν τοιοῦτο, οὐκ εἰ γανθὸν τὰς τοῦ ἔαρος αὐρας διώξειας,
 ἀλλ' εἰ μετὰ πόνου ἐν καύσωνι τοῦ ἡλίου τῶν ἔργων ἐπιστα-
 τείης· Ἐρρώσω.

Θεὸν σέβασθαι καὶ γονέας τιμᾶν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῇ
 πατρίδι βοηθεῖν, ὡς κοινῇ μητρὶ πάντων, παλαιὸς νόμος
 τοῦτο διαγορεύει· τὸ δὲ καὶ ἀποθανεῖν ὅπερ αὐτῆς, αἴποι
 παρῆκοι, καὶ τοῦτο δίκαιον εἶναι ταῖς ἀπάντων ἐπικρατούνε-
 ται ψήφους· ἐγεννήθημεν γὰρ κατὰ τὸν Ἀθηναῖον ὀδύμαγωγόν,
 οἷον· ἐκαστῶ μόνον ἕκαστός, ἵνα μόνον τὸν αὐτόμακτον περι-
 μένωμεν θάνατον, ἀλλὰ καὶ τῇ πατρίδι, ὡστ' ὀφείλειν ὑπὲρ
 αὐτῆς καὶ ἐκόντας ἀποθανεῖν· σὺ δ' ὥσπερ ἐγνοῶν ταῦτα,
 ἠδέως ἐν ἀλλοδαπῇ διατρίβεις· καὶ τοιέγγρην σοφὸν ὄντα καὶ
 ἑτέρους διδάσκεις· δυνάμενος, ἐκ πολλοῦ κατέλθεῖν· νῦν δ'
 ἤρῃς σοὶ καὶ γῆρας ἐκείσοι κατ' ὀλίγον· ὃ ὅσῳ ἐν ἀλλοτρίῳ
 ὅτι λυκτρὸν, τοσεύτω ἐν τῇ οἰκίᾳ ἠθίον ἔσται, ταῖς κα-

ρὰ πάντων τιμαῖς ἐκεῖσε ἀγαλλομένη· διὸ καὶ Λαερτιάδης,¹
καὶ καπνὸν ἡγάπα ποθὲν τῆς πατρίδος ἰδεῖν ἀποθρώσκον-
τα· ὄν εἰ μὲν πρῶτον, ἀλλὰ νῦν γε καλὸν σοὶ καὶ δίκαιόν
ἔστι ληλῶσαι. Ἐρρώσο.

Πρὸς ταῦτα.

Πατρίδα δυναμένην μὲν τρέφειν τοὺς ἑαυτῆς ἐν ἐλευθερίᾳ,
εὐδαιμον κατοικεῖν· ἀπορουμένην δὲ, ἄμεινον πόρρωθεν βλέ-
πειν, ἴν' οὕτω τις τὸν γε πόθον πρὸς αὐτὴν φυλάττων ταῖς
καθ' ἐκάστην μνήμαις αὐξόμενον, τὴν εὐγνωμοσύτην ὁμο-
λογεῖ· ἄλλως γὰρ ταῖς καθ' ἡμέραν ἐκ τῆς τυραννίας δυσ-
πραξίαις διηνεκῶς προσοχθίζοντες, πρὸς τῷ μὴ φιλεῖν αὐ-
τὴν καὶ μισήσομεν· καὶ ταῦτα νῦν γ', ὅτε ἐκ τῆς βίας τῶν
κρατούντων καὶ τῷ ἔθει διέφθαρται. Ἐκ τοίνυν, ὅπως καὶ
ὅπη δύναται ἐν σκέπη τῶν συνεστηκότων ἀνέμων ὁρμίζεσ-
θαι ἕκαστος, ἵνα μὴ σὺν τῷ γόμφῳ καὶ τῷ σκάφοι συναπο-
λέσωμεν· εἰ δέ ποτε δεήσειεν ὑπὲρ αὐτῆς καὶ ἀποθανεῖν, ἐ-
πειδὴν καιρὸς οὗτος λάσῃ, οὐκ ἀναδυσόμεθα· ἀλλ' οὕτω δο-
κεῖ θεὸς ταῦτο βούλεσθαι παρασχεῖν. Ἐρρώσο.

Φίλου πιστοῦ μηδὲν τῶν ἐν τῷ βίῳ ἀντάλλαγμα εἶναι,
σοφῶν τε πολλῶν ἐπεκράτυναν γινώμικι, καὶ ὁ χρόνος προσε-
βεβαίωσε. Τοιοῦτον δὲ καμὲ αὐτὸν εἶναι τὰ ἀνὰ χεῖράς σοι
ταῦτα γράμματα σαφῶς αὐτίκα μάλα παρέξουσιν ἔλεγχον·
ἦκα γὰρ σοὶ ἐπιτιμησῶν, ἐπ' οἷς αὐτὸς περὶ σεαυτὸν δοκεῖς
μοι ἡμαρτηκέναι, εἴγε ὑπομείνεις παρρησίαν φιλίας εὐλι-
κρινού· οὐ γὰρ βουλαίμην ἂν ἄλλως πρὸς σὲ ἀπεχθάνεσθαι·
τῶν γὰρ φιλομούσων συρρέόντων πολλαχόθεν εἰς τὸ γυμνά-
σιον, σὺ μόνος τῶν ἀπάντων καταφρονήσας, ἀμπελοῖς καὶ
γεωργικαῖς ἡδοναῖς σεαυτὸν ἐπιδέδωκας, μὴ εἰδώς, ἢ μὴ

θέλων εἰδέναι, ὅπως οἱ τὰ μικρὰ ταῦτα πράττοντες, καὶ παρὰ τοῖς ἰδιωταῖς διὰ τοῦτο ταπτόμενοι, ἐν καρὸς μίρα τίθενται· τὸ γὰρ εὐδαιμον οὐχ ἡδοναῖς τρυγητοῦ ταμειεύεται, ἀλλὰ τοῖς περὶ τοὺς λόγους κόνοις προσπορίζεται μάλιστα· διὸ καὶ ἡ Ἀθηναῖα παρὰ ποιηταῖς ἀμείτωρ ἐστίν, ὅτι οὐκ ἐξ ἡδονῆς τὸ φροναῖν, ἀλλ' ἐκ λόγων καὶ πόνων προσγίγνεται· οἷς οἱ ἄριστοι συμβέβησαντες, δόξης ἔτυγον ἀειμνήστου· τὸ γὰρ τῆς παιδείας μόνον τῶν ἐν τῷ βίῳ μόνιμον παραμένει, τύχη μὲν ἀνάλωτον ὄν, νόσῳ δὲ ἀδιάφθορον, συκοφαντίᾳ δὲ ἀναφαιρετον, γήραξ δὲ ἀλύμικτον· Καταλιπὼν τοίνυν τὸν τρυγητὸν τοῖς περὶ ταῦτα φιλοκάλες τῶν γεωργῶν, ἀνυττε, ὅσον τάχος, ἐνθ' ἄνδρες ἀγαθοὶ γίγνονται, καὶ ἄξιοι τῆς πατρίδος. Ἐβῶωσο.

Πρὸς ταῦτα.

Νόμον παρὰ τῶν προκτόρων τῆς τέχνης παῖδες ἰατροῦν φυλάττειν παρέλαβον μηδενὶ τῶν νοσούντων φάρμακον προσνεγκεῖν, πρὶν ἂν ἐς βέβηος τὴν τοῦ πάθους διάγνωσιν ἀκριβέσωσιν, ἵνα μὴ ἐντ' ὠφελείας βλάβης μᾶλλον αὐτοῖς αἰτίαι γένωνται, τὰ μὴ προσήκοντα δόντες. Εἰς τοῦτ' οὖν αὐτὸ, εἴμαι, καὶ οἱ τὰς τῶν πραγμάτων αἰτίας ἐπιλίγδην καὶ μὴ ἐπισταμένως καὶ ἐς τὸ ἀκριβὲς ἐξετάσαντες μεταπίπτουσιν· ὅπερ καὶ αὐτὸς μοι δοκῆς πεπονθέναι, καταγνοῖς ἐμοῦ τῶν μαθημάτων ἀμέλειαν, καὶ περ εἰδὼς ὡς μέμψις ἄκαιρος καὶ μὴ προσήκουσα γενομένη, εἰς κηχεξίην πολλὰκις περιέστησε τὴν φίλιχ· ἐμοὶ γὰρ οὐδὲν, ὡς οἴσθα, ἢ τὸ κτησίδιον τοῦτο ἐφόδιον εἰς τὴν βίον παρὰ τοῦ πατρὸς καταλείπεται· μαινομένην οὖν, εἰ ὅλον ἔτος πολλὴν ἐπιμέλειαν πεπλημένος τοῦ κτήματος, νῦν ἐν ὀλίγῳ ἀφισταίμεν τοῦ τὴν καρπὸν συγκομίσσασθαι. Ἄλ' οὐδ' εἰς ὑπεροφίαν τῶν

Ε. Μ. τῆς Κ. τ. II
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

λόγων ἔλθον ἐκ τούτου· τὰ γὰρ πρὸς τὸν εἶον πότερον
 κλιῶς περιπαθόμενος (στεῖρξ γὰρ ἀνάγκη) οὕτω βουλοίμην
 ἂν ἐπιπᾶν τὴν περὶ τοὺς λόγους σπουδὴν ἀπερίσπαστον
 ἔχων· ἢ οὐκ' αἰσθ' ὅσον κενία ταῖς μουσικαῖς ἐναντιώτατον;
 ταῦτ' ἄρ' οὐχ' ἐκόντες ἐκείνων πρὸς ὀλίγον ἀφιστηκότες,
 τῆς τρυγητῆς φέροντες ἡμᾶς αὐτοὺς ἐνεδώκαμεν ἀλλ' ἐκ
 τούτων ἑρμώμενοι, ἐπ' ἐκείνην, δυσμαχώτατον οὐσπν ὁμολο-
 γουμένως θηρίον, δυνάμενοι ἰσχυρῶς ἀντιτάττεσθαι, ἀδεῶς
 τοῦ λοιποῦ τοῖς λόγοις προσέχωμεν ὥσπερ τοίνυν ἀληθοῦς
 φίλου μηδὲν λέγειν κεχαρισμένον· οὕτω καὶ τὰ μὴ ὄντα πε-
 ριάπτειν κειράσθαι τῶν ἀτοπωτάτων ἂν εἴη· Ἐπειδὴν τοίνυν
 ἐπιστέλλης ὡς πρὸς εἰδότες τάτε συνοίσοντα καὶ τὰ μὴ,
 οὕτω γράφε, ἵνα μὴ, ἢ φασιν, ὑπερτείνης τὸ καλώδιον, διαρ-
 ρήξῃς. Ἐῤῥῶσο.

Ἡ ἀλήθεια οἰσθ' ὅτι ἐξ οὐρανοῦ ἐστὶ καταβᾶσα, θεῖόν τι οὐσα
 καὶ πάντων μὲν ἀγαθῶν θεοῖς, πάντων δ' ἀνθρώποις ἀρχὴ
 κατὰ Πλάτωνα· διὸ καὶ ταύτης οὐδὲν τοῖς νοῦν ἔχουσι περὶ
 κλειόνος ποιητίον, καὶ μάλιστα· ἐπειδὴν παρὰ φίλου προσφέ-
 ρηται· ὅτι δ' εἰμὶ καγὼ τῶν φιλοῦντων σε, οὐδ' ἂν αὐτὸς
 ἀρνηθείης· ἀνέκαθεν γὰρ, ὅ,τι μοι ἔδοξε βέλτιστον, τοῦτ' οὐκ
 ἐπαυσάμην σοὶ συμβουλεύων, καὶ νῦν οὐχ ἧττον ἐφ' οἷς δο-
 καῖς τοῦ προσήκοντος, ἐκτραπῆναι, ἤκω ἐπιτιμήσων, εἴγε
 τὴν τῶν λόγων πῆρρησίαν ἐπεικῶς ὑπομείνεις· δέδοικα
 γὰρ μὴ, τούτων ἰσχυροτέρων, ἢ συνείκειν τοῖς ὤσιν εὐμαρῶς
 γενομένων, διάρρηξις γένηται τῆς φιλίας· θαυμάζω γὰρ σε
 ἑρῶν πολλῶν μὲν κτημάτων κύριον ὄντα, καὶ τῶν εὐδαιμόνων
 εὐδαιμονώτερον· ἔρμαιον δ' ἄλλως κολάκων γενομένον,
 καὶ ὑπὸ βυππῶν ἀνθρωπαρίων, ὡς ὑπὸ βινός κατὰ τὴν πα-
 ρομίαν, ἐλατόμενον· ἐξ γὰρ τοῦθ' ἤκεις παροινίας, ὡσθ' ὑπὸ

τῶν τοιούτων περιβλεπόμενος, δοκιᾷ εἶναι τις· ὃν ἐχρῆν
 ἄλλως, ἢ ἡ τύχη εὐνοῦσα παρέσχεν, ἀπὸ τούτων ὅτι μάλιστα
 ἐπαρκεῖν δεομένοις, εἰδὸτ' ἐκεῖνο σαφῶς, ὡς ἄνθρωπος εὐερ-
 γιστὰ μάλιστα διενήνοχε, καὶ τῷ θεῷ προσωκείωται· σὺ δὲ
 τοῦ ἡδῦ πρὸ τοῦ συμφέροντος συνήθως τιθέμενος, τὴν χεῖρα
 προείλου μοῖραν· Ἐπάνελθε τοίνυν εἰς σεαυτὸν, ὦ θαυμάτιε,
 γενόμενος ἐν τάχει τῆς κρείττονος, τὰ ἀγενῆ ταῦτα καὶ ἀναίσ-
 χυντα ἀπωσάμενος θρέμματα· οἱ, ὥσπερ οἱ θρίπες τοῖς γλυ-
 κέσι τῶν ξύλων ἐμφύονται, οὕτω χαίρουσι τοῖς πλουσίοις καὶ
 δυνατοῖς, καὶ τοῦτο μέχρῃς ἂν τὸν μυελὸν αὐτῶν ἐκμυζή-
 σωσιν· εἶτα δ' ἐπ' ἄλλην θήραν πλουσιωτέραν, συντόνω χρώ-
 μενοι τῇ ὀσφρῆσει, μεταφοιτῶσιν, ὥσπερ οἱ φθείρες ἀπὸ τῶν
 νεκρῶν σωματίων, φασίν, σβενυμένου τοῦ ἐξ οὐ τρέφονσαι
 αἵματος, ἀπιόντες καὶ ἀπορρέοντες. Παραιτοῦ τοίνυν τὸ
 κίβδηλον τοῦτο κόμμα, δίκην κηρήνων τὰλλότρια καταψο-
 φαγούντων, καὶ πείθου τοῖς τὰ βέλτιστα παραινοῦσι, πρὶν
 ἂν λάθῃς πεῖραν ἐναντίαν τῆς τύχης· εἰδὲ μὴ, φθάσεις ἀπο-
 κκοιμένος, καὶ ταῦτ' οὐκ εἴσθῃς τοῖς προγευσασμένοις τῶν θανασί-
 μων φαρμάκων· οἱ ἄμ' αἰσθησὶν ἐκείνων λαβόντες, καὶ τὸ
 ζῆν ἐξαμέτησαν. Ἐξῆρωσο.

Πρὸς ταῦτα.

Ἦν δ' ἔγνω, ὅτι οὐδέν ἐστιν ἐν τῷ βίῳ κρίσεως σφαλε-
 ρώτερον· ὁ γὰρ ἄνθρωπος φιλαίτιον ὄν καὶ φίλαυτον μάλι-
 στα, πάντα πρὸς τὸ ἡδόμενον καὶ κεχαρισμένον ἑαυτῷ λέ-
 γειν καὶ πράττειν πέφυκεν, οὐ τῇ φύσει ἐκόμμενος τῶν πραγ-
 μάτων, ἀλλ' ἐκεῖνα, τῷ πάθει δουλεύων, πρὸς ἃ ἂν ἡδέως
 ἔχη, πειρώμενος μεθαρμόζειν· ὅπερ οὐκ ἂν εἴποιμι μὴ καὶ τῆς
 ἀλλογίμου σου γεγεῖσθαι ψυχῆς· τὴν γὰρ τῶν ἐμῶν φίλων
 χρεῖαν, πατρίαν παρονομάσας, παρναϊκῶς μοι· τοῦτου· μὲν

ἐκ παθῶν τὴν τεχνίτην ποιήσασθαι, ὡς δὴθεν λυμεῶνας γιγνομένοις τῶν ὑπαρχόντων, καὶ τοῦ ἤθους ἀνατροπέας· αὐτὸν δὲ διαγόντα καταμόνας, καὶ φίλων ἀπλῶς γενόμενον ἔργον, δεομένοις, ἀφ' ὧν μοι κατέλιπεν ὁ πατήρ, ἐπαραιεῖν· καὶ ταῦτα μέν σου ἦν ἂν καλὰ καὶ γενναῖα, καὶ φίλου πρὸς φίλον εὐκρινείας τεκμήρια, ἀλλ' εἶγε τῇ παρρησίᾳ ἐτύγχανον ἔχοντα ἀκολουθεύσαν καὶ τὴν ἀλήθειαν· νῦν δ' εἰς ὑπόνοιαν τοῦ πράγματος ἤκοντος, φθόνου μὲν οὐκ ἂν εἴποιμι, ἐξαπάτης δὲ, οὐδὲν ἂν πρὸς ἐκεῖνα ἀποκριναιίμην περιεργότερον, ἢ ὅτι πρὸς τε τὴν χρεῖαν τῶν δεομένων ἐξερκῶ ἔτι δύναμαι, καὶ τοὺς φίλους ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων, εὖ ποιῶν, οὐδὲν δοκῶ μοι ἄταπον πράττειν, καὶ μάλισθ' ἠνίκα κοινὰ τὰ τῶν φίλων εἶναι ἐγὼ τ' ἐμαυτὸν εἰμὶ πεπεικώς, καὶ πάντες οἱ τοῖς τῶν ἀρχαίων ἡμῖν προγόνων λόγοις προσεσχηκότες τὸν νοῦν· εἰ δέ τις αὐτῶν ἐζήρε τάμα πρὸς τοὺς ἔξω, ἐπαίνῳ μείζονι, ἢ προσῆκε, χρυσάμενος, τοῦτ' οὐ πρὸς κολακείαν αὐτῷ πέπρακται, ἵνα δὴθεν μειζόνων τυγχάνῃ ἐς τοῦπιόν· ἀλλὰ τὸ εὐγνωμον δηλῶσαι βουλόμενος, μετέπεσεν εἰς ὑπερβολὴν, γαλεποῦ ὄντος αἰεὶ τοῦ μέσου, ἀνθρώπους ὄντας, τυγχάνειν· καὶ ταῦτόν δοκεῖν μοι παθεῖν τοῖς πάμπαν ἀτέγκτοις καὶ σοβαροῖς πρὸς τὸν ἐπαινον, τοῖς μὲν τῶν γιγνομένων ἐπαινεῖν βουλομένοις, καὶ δοῦσαν ἐντεῦθεν θηρωμένοις μεγαλονοίας· ἐκότεροι γὰρ ἀπὸ τοῦ ἴσου τοῦ μετρίου ἐκπίπτουσι, κἄν ἐκ τοῦναντίου τοῦτο ἐξελέγχωνται πάσχοντες· Ἐγὼ δ' οὖν ἐπὶ ταῖς ἐκατέρωθεν ὡς εἰκὸς, φιλοσοφῶ ἐλαττώμασιν, οὔτε τοῦ ψοφοδεοῦς τῶν πρώτων ἠττώμενος, οὔτε πρὸς τὸ τῶν δευτέρων φειδωλὸν ταραττόμενος. Ἀλλ' εἴποις ἂν πρὸς τοὺς ἀκρινεστάτους τῶν φίλων ποιητέον εἶναι τὰς εὐποιίας, καλὰς ἄλλὰ ποῦ ἂν εὔροιμεν, ὥσπερ ἐν λόγοις, οὕτω καὶ ἐργῶ φίλων ἐφηρμοσμένην; ἢ οὐχ ὄρας τὸ συμφέρον;

ρον μόνον ἐν τῷ βίῳ ἐπικρατοῦν ; κυνάρια γὰρ ἐώρακάς πε, φασὶν ὁ Ἐπίκτατος, παίζοντα μὲν καὶ προσπκίζοντα ἐκ φι- λίας ἀλλήλους, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸ ἐν αὐτοῖς καταμάθῃς φιλοῦ- μενον, βελών ἐς τὸ μέσον ὀστέριον, αὐτίκα ὄψει, οἷόν ἐστιν: Ἐὰ τοίνυν, ὦ βέλτιστα, τοὺς ἀνθρώπους ἀνθρωπίνως τοῖς συ- νοῦσι συμπεριεσθαι, καὶ μηκέτι πρὸς μηδένα γίνου τοσοῦτον αὐτόεκατος, μηδὲ πολυπραγμόνει τὰ τῶν ἄλλων περιεργότε- ρον· ὁ γὰρ ζητεῖς, ὡς ἡ φίλις ἐστὶν ἄλλας ἐγώ, τοῦτ' ἐν λό- γοις μόνων τῶν φιλοσόφων ὑπάρχει λεγόμενον· πεκιδεύει δὲ σε τοῦτο καὶ ἡ Τραγωδία· οἶσθα γὰρ τοὺς Οἰδίποδας, ὅπως συμβουδωκότες, καὶ πολλακίς ἀλλήλους καταφιλήσαντες, ὡς ἐκ τῶν αὐτῶν γεγονότες καὶ ἀνατραιφέντες, τοῦ συμφέροντος ἐμπεισύντος, ὡσπερ κρεάδιον, ἐς τὸ μέσον, οἶα τετοζεύκασι πρὸς ἀλλήλους.

- Ποῦ ποτε στήσῃ, πρὸ κύργων ;
Ὡ; τί μ' ἐρωτᾷ ;
- Πῶ δ' ἀντιτάξομαι κτανῶν σε.
Ἐγὼ μὲ τοῦδ' ἔρωσ ἔχει.

Ταῦτ' οὖν, ὦ θαυμάσιε, ἐμοί τε ἀμα καὶ σεαυτῷ χαριζό- μενος, αὐτῷ φυσικώτερον φιλοσόφει. Ἐξέρωσο.

Κολάκια κόρακος λάμβεδα καὶ βῶ μόνον διῦστῶν πολλοὶ τῶν τε πάλαι καὶ τῶν νῦν σοφῶν ἀπεφάναντο· οἱ μὲν γὰρ τοῦς τῶν σωμάτων, οἱ δὲ τοὺς τῆς ψυχῆς, ἐξορύττουσιν ὀρ- θαλμούς· Σὺ δ' οὖν καὶ τοὶ τῶν λόγων τούτων οὐκ ἀνήκοος εἶσθαι, ἀλλ' οὖν τῶν πραγμάτων, κακῶς ποιῶν, οὐδέ πω προείλου ἀπέχεσθαι· Ἐπεὶ οὖν ἀγαθοῦ ἐστὶ φίλου τὰ τ' ἄλλα βοηθὸν φίλοις γίνεσθαι, καὶ δὴ καὶ τὰ βέλτιστα νοηθεῖν, δεῖαι δὲ μοι ἤδη καὶ τῆνδε τῆν ἐσχάτην ἀξίωσιν· δυεῖν γὰρ θάτερον, ἢ τοὶ τῶν κολάκων δεῖ σε ἀπέχεσθαι, ἢ φίλους μὴ

ἔχειν· οὐ γὰρ, ὡς ἔχοντες οὗτοι, ἀνέξονται συναποφέρεσθαι
 τι τῆς μετ' ἡμῶν ἐκείνων· ἀνάγκη γάρ, καθάπερ τὸν ἀπτό-
 μεσον πίστις, ἢ φησὶν ἡ σοφία, μολύνεσθαι· οὕτω καὶ τὸν
 χρωμένον φίλῳ ἀνελευθέρῳ μεταλαμβάνειν ἀπ' αὐτοῦ πολὺ
 τὸ κακόηθες· ὁ μὲν γὰρ φίλος πάρεστιν αἰεὶ σύμβουλος ἀγα-
 θός αἰεὶ πρὸς τὸ κρεῖττον, ὡσπερ ἰατρός πρὸς τὸ ὑγιαίνειν τὰ
 προσήκοντα τῶν φαρμάκων, ἐγγέων τοὺς λόγους· ὁ δὲ κόλαξ
 παρακαθήμενος, διαστρέφει, διακινῶν τῷ ἡδεῖ, καὶ πρὸς τὸ
 κακόηθες ἀναπειθῶν· διὸ καὶ Βίαν πρὸς τὸν πυθόμενον, τί
 τῶν ζώων ἐστὶ χαλεπώτερον, τῶν μὲν ἀγρίων, ἔφη, ὁ τύ-
 ραννος· τῶν δὲ ἡμέρων, ὁ κόλαξ. Ἐβῆρωσα.

Πρὸς ταῦτα.

Αἱ μὲν χελιδόνες τὸ ἔαρ ἡμῖν προεμφαίνουσιν· οἱ δὲ φιλό-
 σοφοὶ λόγοι τὴν εὐδαιμονίαν περιποιοῦσιν· ἅμα γὰρ ἀναγ-
 νούς τὰ ὑμέτερα γράμματα, καὶ γνοὺς, οἱ τῶν κακῶν ἐχώ-
 ρησα, παρὰ σοῖς παραδοῦς ἑμαυτὸν, συνησθόμην εὐθὺς εὐ-
 μικρὰν ἐν ἑμαυτῷ ὄρμην πρὸς τὸ κρεῖττον γεγεννημένην· οὗς
 γὰρ ὡς φίλους διατετέλεκα θεραπεῶν, ἐλελήθεσάν με πρέ-
 ροντες, οἷς ἐδίδασκον, εἰς ἀπώλειαν, καὶ ἀπέδειξαν ἄρ' ἀλη-
 θές τὸ παρὰ Δημοφίλου λεγόμενον· φησὶ γὰρ ἐκεῖνός περ, ὡς
 τὸ πίνειν φάρμακον δηλητήριον ἐκ χρωτοῦ ποτηρίου, καὶ πα-
 ρὰ φίλῳ πλαστοῦ συμβουλίαν λαμβάνειν, ταῦτόν ἐστιν· ἔ-
 μειγε δὲ καὶ ἐπικινδυνώτερον τὸ δεύτερον φαίνεται· καὶ το-
 σούτῳ γε, ὅσῳ καὶ ῥαδιουργώτερον εἴκειν εἶναι· ἐκεῖνο μὲν
 γὰρ ἐσθ' ὅστις ἐφυλάττατο, εὖ φρονῶν· τοῦτο δὲ ὑπὸ δουρατῶν
 τῇ φιλίᾳ πολλὰς παρεκρούσατο. Ἴσθι τοίνυν ἡμᾶς ἀποσεισο-
 μένους μὲν τῶς κατὰ τοὺς κυνοβραϊστὰς τὸ αἴμα ἡμῶν ἐκ-
 μυζῶντας· τῶν δὲ καθ' ἑαυτῶν φίλων, ὧν ὁ μετ' ἐπιτιμήσεως
 λόγος ἡδίστος ἦκεν φάρμακον, πάλιν τοῦ λοιποῦ λόγου

ποιησόμενος· ὄφιν μὲν γὰρ τρέφειν, καὶ πονηρὸν εὐεργετεῖν
 εἶδ' ἀκούσας ταῦτόν ὄν· ὁ δ' ἐκ φιλοσοφίας νοῦς, εἰκῶς ἠνιό-
 χη, κρατῶν τῶν ἐν ἡμῖν ἐπαθυμιῶν, εἰς τὸ κρεῖττον αὐτὰς
 μεταστρέφει. Ἐρῶωσο.

Κρίνει φίλους ὁ καιρὸς, ἔφη τις τῶν σοφῶν, ὡς γρυτὸν τὸ
 πῦρ, καὶ τοῦτ' ἤδη πείρα μεμάθηκα· πρόην μὲν γὰρ μηδέπω
 διὰ χρόνου σοὶ συγγενόμενος, ἐμακαρίζον ἑμαυτὸν, εἶγε φί-
 λον σε ποιησαίμην· νῦν δὲ τῇ ὀμιλίᾳ εἰς τὸ μυχαίτερον τῆς
 σῆς ψυχῆς καταδύς, καὶ τὰ σὰ κατασκοπήσας φρονήματα
 ἀκριβέστερον, οὐκ ἔχω ὅπως μὴ ὁμολογήσω τὴν μεταμέ-
 λειαν, τὰς ἐπὶ τῶν μελλόντων ἐλπίδας, αἱ ἡμᾶς αὐτοὺς συ-
 νηκείωσαν πρὸς ἀλλήλους, ὅπως ἀποβαλῶν· διωμολόγητο
 γὰρ ἡμῖν ἀμφοτέροις κοινὰ τάτε συμφέροντα ἕσσεσθαι, καὶ
 εἴτι ἄτερος δέοιτο παρὰ τοῦ ἑτέρου, τοῦθ' ὑπάρξειν αὐτῷ.
 οἶσθα γὰρ καὶ μὲ οὐτ' ἀφιλότιμον ὄντα, οὔτε μὲν ἀθυνατώ-
 τατον τὴν ἑαυτοῦ πρὸς σὲ προαίρεσιν ἐπιδείξασθαι, καὶ μά-
 λιστ' ἐπειδὴν ἄλλατε πολλὰ καὶ ὁ τῆς πατρίδος ἔρως δια-
 φερόντως τὸ φιλότιμον περὶ τὰ καλὰ νυνὶ ἀπαιτῆ· ἀλλὰ σύγ'
 ἐπιπολαίως ἄρα, καὶ ὡσπερ οἱ πολιτευόμενοι, πλάσμα φι-
 λίας ἐξωθεν περιχείμενος, καὶ ἐμπαίζειν μοι τὴν ἀπλότητα
 πρὸς ἑτέρους, εἴς ἄλλως ζῆν ἐστὶ δεδογμένον, ἐτόλμησας,
 καὶ τῷ ἰδίῳ φρονήματι εἶκων, πολλὰ μου κατελοιδορήσας,
 οὔτε συνθεσίης πρεσβεύσας, καὶ Ὅμηρον εἰπεῖν, καὶ ἔρκια
 πιστὰ εἰς οὐδὲν λογισάμενος· Ἐγὼ δ' οὖν βουλοίμην ἂν, σὲ
 μὲν διακνημονεύειν ταῦτα διὰ πολλοῦ· αὐτὸς δὲ πρὸς ἑμαυ-
 τὸν πολλάκις λέγειν τὸ τοῦ Δημοφίλου, ἐχθδίως μὴ μακα-
 ρίσης ἄνδρα σαλεύοντα ἐπὶ φίλοις· ἐπισφαλές γάρ· τὸ δὲ ἐξ
 αὐτοῦ ὀγεῖσθαι καὶ τοῦ θεοῦ μόνον εἶβαιον. Ἐρῶωσο.